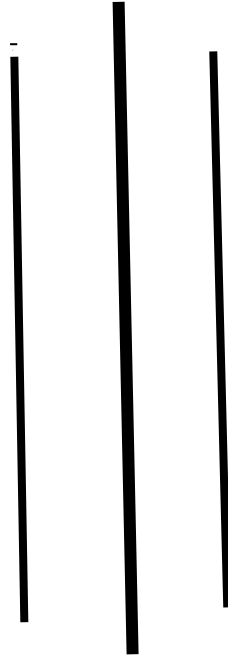

तमानखोला गाउँपालिकाका
उपाध्यक्ष श्री हिराकुमारी छन्त्यालले दोश्रो गाउँ सभाको पाँचौं
अधिवेशनमा पेश भै पारित भएको
आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेट वक्तव्य

तमानखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बोंगादोभान, बागलुङ ।

मिति: २०८१।०३।१० गते, सोमबार

सभाध्यक्ष महोदय

सभाका सदस्यज्यूहरू,

सम्पूर्ण कर्मचारीहरू तथा सुरक्षाकर्मीहरू

१.तमानखोला गाउँपालिकाको सभामा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमलाई मूर्त रूप दिन आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै खुसी भएको छु । दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीलाई निर्वाचित गर्नुहुने आम मतदाता लगायत सपूर्ण पालिकावासी जनसमुदाय प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

२.बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नुभन्दा अगाडी यस ऐतिहासिक अबसरमा सर्वप्रथम संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र निर्माणको क्रममा राष्ट्रियता,लोकतन्त्र र नागरिक अधिकार प्राप्तिको लागि विभिन्न आन्दोलनका क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात महान सहिद तथा बेपत्तापरिवार प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै घाइते,अपांग योद्धा प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु । न्याय,समानता,स्वाधीनता सम्बृद्धिको लागि विभिन्न समयमा भएका आन्दोलनमा अमूल्य योगदान पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण नेपाली आमाबुवा, दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरुप्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । साथै जनयुद्धको समयमा सरकार पक्षबाट मारिएका तमानखोला गा.पा. वडा नं ३ तमानका दुर्गा बहादुर बुढा, प्रेम बहादुर घर्ति, ओमकार बुढा र तमानखोला गा.पा. वडा नं २ का गंगा बहादुर पुन प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । तमानखोला गाउँपालिका भित्र विभिन्न समयमा आएका विपद्का कारण ज्यान गुमाउने सम्पूर्ण व्यक्तिहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु ।

३.यो बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य प्रणाली, संविधानमा उल्लेखित राज्यका निर्देशित सिद्धान्त तथा नीतिहरू, नेपाल सरकार, गण्डकी प्रदेश सरकार र तमानखोला गाउँपालिकाका कानून, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र गाउँ कार्यपालिकाको सर्वसम्मतिको निर्णयलाई आधार मानेको छु ।

४.आगामी आर्थिक वर्षको व्ययको अनुमान गर्दा आर्थिक मितव्ययिता, कार्यान्वयन, विकासको आवश्यकता, नागरिकको अपेक्षालाई प्राथमिकता दिएको छु । यो बजेट तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्रोत र साधनको परिचालन गरी शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि उत्पादन तथा रोजगारी अभिवृद्धि र योजना र कार्यक्रममा केन्द्रित भएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय

सभाका सदस्यज्यूहरू

५.अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को आय व्ययको यथार्थ स्थिति तथा उपलब्धिहरू प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

- चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा संशोधित अनुमान रु ३२ करोड ६१ लाख ९० हजार ६ सय रहेकोमा जम्मा आय तर्फ २६ करोड ६६ लाख ८६ हजार ४ सय १० गाउँपालिकाको संचित कोषमा प्राप्त भएको छ जुन कुल लक्ष्यको जम्मा ८१.७५ प्रतिशत हुन आउँछ ।
- चालु खर्च तर्फ २१ करोड ७२लाख ४० हजार छ सय व्यय अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म रु १२ करोड ५० लाख ९९ हजार ९ सय ४० खर्च भएको छ ।

- पुजिगत खर्चतर्फ रु १० करोड ८९ लाख ५० हजार विनियोजन भएकोमा हाल सम्म ५ करोड ३९ लाख ६२ हजार ५ सय २५ खर्च भएको छ । हाल सम्मको औसत वित्तिय प्रगति ६० प्रतिशत रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय

सभाका सदस्यज्यूहरु,

६. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को बजेटका सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा अपेक्षित उपलब्धिहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

क) सोच : "सुखी र समान समुन्नत तमान"

ख) लक्ष्य: स्रोत साधनको परिचालन एवम् समन्यायिक वितरणद्वारा जनताको सामाजिक,

आर्थिकस्तरमा बृद्धि गर्दै सुखी, समतामूलक र सुशासनयुक्त समुन्नत तमानखोला गाउँपालिका निर्माण गर्ने ।

ग) उद्देश्यहरु :

- गुणस्तरिय शिक्षाका लागि शिक्षण संस्थाहरुको आधुनिकीकरण, भौतिक पर्वाधार र सुविधाको सवलिकरण गर्ने ।
- आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका वर्गको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सबै नागरिकलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराई स्वास्थ्य र पोषण सम्बन्धी सचेतना उपलब्ध गराउने ।
- गाउँपालिकामा ५ शैयाको आधारभूत अस्पताल संचालन र पालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरोन्नती गर्ने ।
- कृषि तथा पशुपालनको व्यावसायिकतामा जोड दिदै उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने ।
- लक्षित समूहलाई सामाजिक सुरक्षा र संरक्षणको छातामा ल्याउने ।
- सडकको निर्माण, मर्मत र स्तरोन्नती गरी यातायातको सहज पहुँच पुऱ्याउने ।

घ) अपेक्षित उपलब्धिहरु :

प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट विपदको असर न्यून गर्दै आय तथा रोजगारीको अवसर सृजना हुनेछ, आर्थिक-सामाजिक क्षेत्र थप गतिशील हुनेछ, पारस्परिक सम्मान र अवसरसहित सामाजिक न्याय कायम हुनेछ, "सुखी र समान समुन्नत तमान" को गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच पूरा गर्न योगदान पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष,

सभाका सदस्यज्यूहरु

७. अब म गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम, प्रस्तुत बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकता बमोजिम क्षेत्रगत कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु :

सामाजिक विकासतर्फ

स्वास्थ्य:

- तमानखोला गाउँपालिकाले आफ्नो पालिका भित्रका नागरिकहरूलाई सहज र शुलभ स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन गाउँपालिकाको दायित्वलाई मनन गर्दै समग्र स्वास्थ्य प्रणालीमा सुधार ल्याउनको लागि स्वास्थ्यतर्फ कुल रकम रु.१,१९,०५,६०० विनियोजन गरेको छु ।
- तमानखोला गाउँपालिका अन्तर्गत बोङ्गादोभान स्वास्थ्य चौकीलाई थप व्यवस्थित गरी ५ बेडको आधारभूत अस्पतालको रूपमा सेवा प्रभाव गरी स्वास्थ्य बिमाको प्रथम सेवा केन्द्रको रूपमा सेवालाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- एम्बुलेन्स सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न साथै सुत्केरी, ज्येष्ठ नागरिक, क वर्गको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र अती गरिब विपन्न नागरिकहरूको लागि सहूलियतको व्यवस्थाको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- तथ्यमा आधारित योजना बनाउन तथा यस गाउँपालिका भित्र अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यमा प्रोत्साहन गर्नका लागि कुनै पनि विषयमा स्नातक वा सो भन्दा माथि अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूलाई "तमानखोला गाउँपालिका अध्यक्ष फेलोसिप कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नसर्ने रोगको प्रकोपको न्युनिकरणका लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक सेवामा विशेष जोड दिइनेछ साथै यसको लागि निदानात्मक र उपचारात्मक सेवालाई विस्तार साथै ज्येष्ठ नागरिकका लागि बर्षमा १ चोटी निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई स्वास्थ्यका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूमा स्वास्थ्य संस्था र समुदाय बिचको पुलको काम साथै जनचेतना फैलाउने कार्यमा थप उत्प्रेरित गरिने छ । साथै ६० वर्ष उमेर पुगेका म.स्वा.स्व.से. हरूले स्वास्थ्य क्षेत्रमा पुऱ्याएको योगदानको कदर गर्दै नगद रु २० हजार सहित सम्मानजनक विदाई गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा युवा तथा खेलकुद :

- सामाजिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको शिक्षाको विकास तथा प्रोत्साहनको लागि कुल रु २,४०,००००० विनियोजन गरेको छु ।
- "खेल प्रतिभाको प्रोत्साहन र सम्मान राष्ट्रिय स्तरको खेलाडी उत्पादन हाम्रो अभियान" भन्ने मूल नाराका साथ यस आ.व. देखि गाउँपालिका कप सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय रूपमा नै दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यका साथ तमानखोला गाउँपालिका भित्रका विद्यार्थीका लागि १ जनाको लागि एम.बि.बि.एस. अध्ययनमा पूर्ण छात्रवृत्ति र बि.ई. सिभिल पढ्ने एक जनालाई वार्षिक रु. १ लाख छात्रवृत्ति प्रदान गर्न गरिब तथा जेहेन्दार छात्रवृत्ति कोषमा आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- "प्रविधियुक्त शिक्षा, बालमैत्री शिक्षा, गुणस्तरिय शिक्षा, विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार तमानखोला" भन्ने आदर्श वाक्यलाई आत्मसाथ गर्दै यसै आर्थिक वर्षदेखि विद्यालयलाई प्रविधियुक्त बनाउन प्रत्येक विद्यालयमा इन्टरनेटको पहुँच विस्तारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- "बालबालिकालाई झिकाऔ, टिकाऔ र सिकाऔ" भन्ने मूल वाक्यका साथ प्रारम्भिक बालविकासको अनुभव सहित कक्षा १ मा बालबालिकाको भर्ना अनिवार्य गर्न सञ्चालनमा रहेका बालविकास केन्द्रलाई निरन्तरता दिएको छु ।

खानेपानी तथा सरसफाई:

एक घर एक धारा कार्यक्रममा निरन्तरता दिई नेवा संस्थासँगको सहलगानीमा आयोजना संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- पानीजन्य रोगको पर्कोप नियन्त्रणको लागी खानेपानी मुहान शुद्धीकरण प्लान्ट तथा मुहानको संकलन केन्द्रको सुरक्षा साथै खानेपानीको नियमित जाँच तथा सुद्धिकरण गरी खानेपानीको गुणस्तर कायम तथा सुधार गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- समुदायबाट निस्कने फोहोर मैला उचित ब्यवस्थापनको लागी समुदाय स्तरको अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ र टोल स्तरमा फोहोरमैला ब्यवस्थापनको लागी आवश्यक खाल्डो तथा टीनको जम्मा गर्ने भाडोको ब्यवस्था गरी उचित बिसर्जन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

समावेशीकरण गरिबी निवारण तथा कला संस्कृति:

- महिला, दलित, जनजाती, अपाङ्ग बालबालिका लगायत लक्षित वर्गको सशक्तिकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- तमानखोला गाउँपालिका भित्र रहेका अनाथ तथा असहाय बालबालिकाको पालनपोषण तथा निशुल्क शिक्षादिकाको लागी तमान गाउँमा संचालित तमानखोला बालगृहलाई थप व्यवस्थित गर्न तमानखोला विकास कोषबाट खर्च गर्ने गरी रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- संघीय सरकारको कार्यक्रममा छुट भएका तमानखोला गाउँपालिकाका जनताहरुको खरको छाना विस्थापित गरि तमानखोला गाउँपालिकालाई खरको छानामुक्त पालिका बनाउन सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमको लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विपन्न नागरिक औषधी उपचार सहायतालाई निरन्तरता दिनको लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकासतर्फ

कृषि तथा पशुपालन

- देशकै मूख्य पेशाको रूपमा रहेको कृषि यस गाउँपालिकाका नागरिकको पनि मूख्य पेशाको रूपमा रहेको छ । त्यसैले समग्रा गाउँपालिकाको आर्थिक विकासको लागी कृषिमा आधुनिकरण र व्यावसायिकरण गरि उत्पादकत्व बृद्धि गर्न जरुरी छ । त्यसैले कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा आधुनिककरण र व्यावसायिकरण प्रवर्द्धन गर्नका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- बालि विकास कार्यक्रम मार्फत उन्नत जातको खेतीको विकासको लागी उन्नत वीउ, बिरुवा वितरण र व्यावसायिक खेती सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- व्यावसायिक पशुपालन प्रवर्द्धनका लागी घुम्ती भेडा बाखापालक कृषकहरुका लागी पाल तथा सोलार सेट वितरणका लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत पशु उपचार तथा औषधी खरिद् तथा वितरण, खोप खरिद् र पशु स्वास्थ्य शिविरका लागी आवश्यक विनियोजन गरेको छु ।

घरेलु तथा लघुउद्यम, सहकारी र पर्यटन:

- घरेलु तथा लघुउद्यम प्रवर्द्धनका लागि युवा तथा महिलाका लागि व्यवसायिक सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- युवा तथा लक्षित वर्गहरूको लागि संघ र प्रदेशसँगको सहकार्यमा उद्यमशीलता विकास तथा स्वरोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- उद्यम, उद्यमी र उद्यमशीलता प्रवर्द्धनको लागि उद्यम सीप प्रदर्शन तथा सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सहकारी संस्थाको दर्ता, नविकरण, नियमन, अनुगमन तथा संस्थागत क्षमता विकास गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । सहकारी सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि सहकारी शिक्षा तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- तमानखोला गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय महत्वका क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरी पर्यटन क्षेत्रको प्रबन्धन गर्नको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

पूर्वाधार विकासतर्फ

सडक तथा यातायात :

- तमानखोला गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सडकहरूलाई मर्मत तथा स्तरोन्नती गरी बाह्रै महिना संचालन गर्न मर्मत संभार कोषमा रु ६० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- वस्तिबाट वडा तथा गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने अधुरा सडकहरूलाई पुरा गर्न तथा भइरहेका सडकहरूको स्तरोन्नती गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वय र सहकार्यमा गाउँपालिका भित्रका मोटरबल पुल र कल्भर्ट निर्माण गर्न आवश्यक स्थानमा पुल निर्माणको संभाव्यता अध्ययन र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरि निर्माण गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आवास तथा भवन :

- गाउँपालिकाभित्रको प्रशासनिक कामलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनको निम्ति गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन र वडा कार्यालयहरूको भवन निर्माणलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य तथा शिक्षाका पूर्वाधारहरूलाई थप व्यवस्थित गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरू र विद्यालयका भवन निर्माणको कामलाई निरन्तरता दिई आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

उर्जा :

- गाउँपालिका भित्र भएका काठका पोललाई विस्थापित गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छु ।
- संघ र प्रदेशसँगको समन्वयमा गाउँपालिका भित्रका लघु जलविद्युत आयोजनाको मर्मत र स्तरोन्नती गरि थप व्यवस्थित र भरपर्दो बनाउनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापन :

- विपद् व्यवस्थापनका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषबाट खर्च गर्ने गरि रु ३८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- खोला किनार र जोखिममा रहेका वस्तिहरूको संरक्षणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विपद् व्यवस्थापनमा आवश्यक उद्धार तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

संस्थागत सेवा प्रवाह र सुशासन :

- गाउँपालिकाको सेवालाई थप पारदर्शी र सेवाग्राहिमैत्री बनाउन गाउँपालिकामा डिजिटल नागरिक वडापत्र र वडा कार्यालयहरूमा नागरिक वडापत्र तथा सुझाव पेटिकाको व्यवस्थापनका लगायत अन्य कार्यक्रमहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- न्यायीक समितिको कार्यसम्पादनलाई थप सुदृढीकरण गर्न र प्रत्येक वडामा स्थापना भएका मेलमिलाप केन्द्रलाई थप क्रियाशील बनाउनका लागि आवश्यक बजेट छुट्टाएको छु ।
- गाउँपालिकाले गरेका हरेक क्रियाकलापको बारेमा समयमै सूचना तथा जानकारी दिन रेडियो कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- पालिकाका योजना तथा कार्यक्रमको बारेमा जनताको गुनासो संवोधन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका निम्ति रु ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय

सभाका सदस्य ज्यूहरू

१०. अब म क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने बजेट विनियोजन र स्रोत अनुमान

प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

- आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न जम्मा रु ३१,६२,२५,५०० खर्च हुने अनुमान गरेको छु। आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान ६ करोड ९६ लाख, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने ७ करोड १२ लाख, संघीय सशर्त अनुदान ११ करोड ६६ लाख ९४ हजार ५ सय, विशेष अनुदान १ करोड ६० लाख, यसैगरी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानिकरण अनुदान ७० लाख ८६ हजार, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने ३५ लाख ८० हजार, समपुरक अनुदान ६० लाख र विशेष अनुदान ४० लाख, पालिकाको आन्तरीक राजश्वबाट ३८ लाख हुनेछ। चालु आर्थिक वर्षको असार मसान्तसम्म खर्च भई बाँकी रहने अनुमानित नगद मौज्जात १ करोड ८२ लाख ६५ हजारबाट उपयोग गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय

गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरू

११. अब म आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को राजश्वको नीति प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकारभित्रका करका आधार फराकिलो पाउँदा आन्तरिक राजश्व वृद्धि गर्न कर तथा गैरकर राजश्वको अधिकतम परिचालन गर्ने नीतिलाई अबलम्बन गरेको छु ।

- कर तथा गैरकर राजस्व संकलनलाई प्रभावकारी बनाउन कानुनी, संस्थागत सुधार तथा राजस्व प्रशासनमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै व्यापार व्यवसायलाई अनिवार्य करको दायरामा ल्याउन आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिकाले संकलन गर्ने भूमिकर, मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर लगायत आदि को दर र दायराको आवश्यक अध्ययन गरी राजस्व संकलनलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- राजस्व सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न प्रस्ताव गरिएको अर्थ विधेयक, २०८१ यसैसाथ प्रस्तुत गरेको छु । उक्त प्रस्ताव वि.स.२०८१ साल साउन १ गतेबाट लागु हुने व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

- अन्तमा बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नुहुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, वडाध्यक्षज्यूहरू तथा सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, निजी क्षेत्र, राजनीतिक दल नागरिक समाज तथा पत्रकार जगतबाट प्राप्त सुझाव, सहयोग र सल्लाहप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यस बजेटको सफल कार्यान्वयनमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र सरोकारवालाको पर्याप्त सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

हिराकुमारी छन्त्याल
उपाध्यक्ष